

مجموعه مقالات
اولین همایش ملی

خان واده دانستجو دانشگاه

زمان: ۲۳ و ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

مکان: دانشگاه فردوسی مشهد

مجموعه مقالات اولین همایش خانواده، دانشجو، دانشگاه

زمان: ۲۳ و ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

مکان: دانشگاه فردوسی مشهد

فهرست

<p>ارتباط بین بلوغ عاطفى و حمایت خانواده در دانشجویان خوابگاهی دانشگاه سیستان و بلوچستان ۲۳</p> <p>مهوش رقیبی، مهرداد مظاہری، علی کاظمی پور، محمدباقر رosta</p> <p>ارتباط عملکرد خانواده و سلامت روانی دانشجویان ۴۰</p> <p>پروانه علائی، شهیندخت پوزش</p> <p>الگوی تحلیل مسیر روابط بین مهارت‌های تحصیلی، سبک‌های دلستگی و حمایت خانوادگی با ۵۷</p> <p>یادگیری خودتنظیم دانشجویان دانشگاه‌های شهر اصفهان</p> <p>محمدعلی نادی، ایلاناز سجادیان، پریماز سجادیان</p> <p>بررسی تأثیر تعامل و نقش خانواده و دانشگاه در پیبود مسائل انصباطی دانشجویان ۸۰</p> <p>علیرضا رشیدی، سکینه میری</p> <p>بررسی تأثیر حمایت‌های اجتماعی خانواده و دوستان بر سلامت روانی دانشجویان شاهد و غیرشاهد ۹۳</p> <p>دانشگاه تربیت معلم آذربایجان</p> <p>سیاوش شیخعلیزاده، عزت‌ا...احمدی</p> <p>بررسی سبک‌های ارتباط دانشجویان دانشگاه صنعتی اصفهان با جنس مخالف و تأثیر والدین آنها بر ۱۰۱</p> <p>این سبک‌ها</p> <p>مهرداد دشتی، محمد فضیلی</p> <p>بررسی فرایند عشق تخلیلی در دانشجویان دختر ۱۱۱</p> <p>زینب شیخی کوهار</p> <p>بررسی رابطه الگوهای ارتباطات خانواده با میزان اضطراب و افسردگی دانشجویان ۱۲۶</p> <p>دکترمهناز امیرپور، لیلا امیرپور</p> <p>بررسی رابطه بین عملکرد خانواده و سلامت روان در دانشجویان دانشگاه تهران ۱۴۰</p> <p>مسعود اسدی، دکترعلی محمد نظری، میر نادر میری، بهرام محمودی کهریز</p> <p>بررسی رابطه بین عملکرد خانواده و خود کارآمدی دانشجویان پسر دانشگاه علامه طباطبائی ۱۵۱</p> <p>محمدعباسی، محمد حقیقی</p> <p>بررسی رابطه حمایت اجتماعی با سلامت روان دانشجویان ۱۶۷</p> <p>محبوبه مقیری، معصومه بیگانه</p> <p>بررسی رابطه رفتارهای متفاوت ارتباطی - نظری والدین در وضعیت‌های مختلف تحصیلی و ۱۷۸</p> <p>اجتماعی فرزندان دانشجو</p> <p>علی مظاہری؛ متصوره السادات صادقی، محمود حیدری</p> <p>بررسی مقایسه‌ای خانواده‌های دانشجویان مبتلا به اختلال‌های مصرف مواد افیونی و دانشجویان ۱۹۹</p> <p>بهنجار، دانشگاه محقق اردبیلی در سال تحصیلی ۸۷-۸۸</p> <p>آذر تاجورا، سیاوش پورطهماسبی</p>	<p>دانشگاه، زمان ۲۲ و ۲۴</p> <p>دانشگاه</p> <p>دانشگاه و دانشگاه</p> <p>دانشگاه</p>
---	---

مقدمه	۲۲۰	پژوهی تکرش دانشجویان نسبت به ارتباط والدین با دانشگاه در ابعاد زندگی تحصیلی و اجتماعی آنان در دوران دانشجویی عباس رحمتی، مهدیه تویسر کانی
	۲۲۷	پژوهی و مقایسه سلامت روانی دانشجویان بومی و غیربومی شاغل به تحصیل در دانشگاه بوعالی سینا دکتر ابوالقاسم یعقوبی، معصومه باقر پور، محمد رضا ذوقی پایدار
	۲۳۷	تأثیر الکوهای ارتباطی خانواده بر اعتیاد به اینترنت در دانشجویان دانشگاه شیراز زهرا افدامی، دکتر مسعود حسین چاری
سخن اخ	۲۵۱	تأثیر خانواده و دانشگاه بر سرمایه اجتماعی دانشجویان ابوالفضل اکبری
آخرین	۲۶۳	تأثیر رشته تحصیلی بر دیدگاه دانشجویان پیرامون رابطه خانواده و دانشگاه مسعود حسین چاری، لاله خواجه
انسانی؛	۲۷۲	تحلیل فاصله استقلال کسب شده دانشجویان قبل از ورود به دانشگاه و حین برخورداری از تحصیلات و برنامه های درسی دانشگاه: پیامدها و چالش ها مقصود امین خندقی، مرضیه جوادی کوران ترکی و محدثه سپندار
هنجره	۲۹۷	رابطه سبک های دلستگی والدین و همسالان با جدایی روان شناختی دانشجویان جدیدالورود دکتر شهرام واحدی و آیت الله فتحی
با تو	۳۲۱	رابطه الکوهای ارتباطی خانواده با اهمالکاری تحصیلی لاله خواجه، محمد آقا دلاورپور، مسعود حسین جاری
پیرامون	۳۳۰	رابطه سلامت عمومی، حمایت اجتماعی ادارک شده با خودپنداره در دانشجویان ساکن و غیرساکن مقطع تحصیلات تكميلي دانشگاه گilan ابرح شاکری نبا
است ک	۳۴۶	رابطه سبک های دلستگی پدر و مادر با سازگاری هیجانی، رفتاری و اجتماعی دانشجویان جدیدالورود دکتر شهرام واحدی و سمانه مرادی
حوزه ها:	۳۶۲	سبک های تربیتی خانواده و شکل گیری تفکر انتقادی در فرزندان علی ملکی، محمد باقر اکبرپور زنگلای
رفتارهای	۳۸۶	مقایسه رابطه والدین کاربر و غیر کاربر فاوا با فرزندان دانشجوی خود شهزاده ای
آن چند	۴۰۱	نقش تعامل خانواده و دانشگاه در تربیت شهر و ندی دانشجویان طاهره جاویدی کلانه جعفر آبادی، انسی کرامتی
این *	۴۲۳	نقش خانواده در خودمختاری و ایجاد سازگاری در محیط دانشگاه دکر ایمان الله بیگدلی، سولماز اسکندری
مجامع	۴۳۱	نقش عوامل فرهنگی در سازگاری غیربومی اجتماعی دانشجویان نمونه مورد مطالعه شهر کرمانشاه گلمراد مرادی، نجات محمدی فر
نمی بیند		
ناخوشایت		
کافی جو		
مخالف،		
انجام رفتا		
تهذیدهای		
براین		
دانشجویی		

نقش تعامل خانواده و دانشگاه در تربیت شهروندی دانشجویان

طاهره جاویدی کلاتنه جعفر آبادی^۱، انسی کرامتی^۲

چکیده

تربیت شهروندی به مثابه آموزش دانشها، مهارتها و خلقیات شهروندی، جهت مشارکت موافقیت آمیز در زندگی اجتماعی از جمله اهداف و کار کردهای مشترک میان خانواده و دانشگاه است. بینان این نوع تربیت از کودکی و در محیط خانواده شکل گرفته و می تواند با ورود فرد به مدرسه و درنهاشت دانشگاه، از عمق و غنای پیشتری برخوردار گردد. چراکه محیطهای آموزشی به ویژه دانشگاه، امکان تعاملات اجتماعی را برای افراد فراهم آورده و بدین ترتیب زمینه ای را شکل می دهد که در آن آموخته ها، نمود پیشتری می باید. در واقع تربیت شهروندی فرایندی تعاملی است و علاوه بر آموزش دانش شهروندی مستلزم یادگیری مهارتها و خلقیات شهروندی نیز می باشد، از اینرو محیطهای آموزشی و به طور خاص دانشگاهی، می توانند زمینه ها و فرصت های را برای تعاملات واقعی و ارانه باز خورد لازم جهت ثبت، اصلاح، تغیر، حذف و حتی ایجاد رفتارهای مناسب و درنتیجه ورزیدگی در مهارتها و خلقیات شهروندی را برای دانشجویان فراهم آورند.

با توجه به اینکه چنانچه برنامه های طراحی شده دانشگاه در این خصوص با آموزش های حاصل از محیط خانواده ها، هماهنگ و همسو باشد، یادگیری عمیق تر و پریارتری را در دانشجویان شکل خواهد داد، بنابراین ضروری است در این خصوص میان خانواده و دانشگاهها، ارتباطی متقابل شکل گیرد. از این رو در مقاله حاضر این سوالات مورد بررسی قرار خواهند گرفت که: چگونه دانشگاهها می توانند فرصت هایی را در زمینه تربیت شهروندی دانشجویان فراهم کنند؟ و خانواده ها نیز چگونه می توانند به تحقق اهداف دانشگاهها در تربیت شهروندی کمک نمایند؟ در این راستا و جهت پاسخگویی به سوالات پژوهشی، دو محور اصلی تعاملات خانواده و دانشگاه (عنی الف) فعالیتهای رسمی و آکادمیک و (ب) فعالیتهای غیر رسمی و فوق برنامه، مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

۱- استاد پار دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد
۲- دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد

- Journal electron
30- Olleck, DM Cart
31- adolescents. psych
32-Ruffman, L. et al
www.edu.ir
33-Schwartz .S.J.(200
and research:A re
and Research. 1(

کلیدواژه‌ها: تربیت شهروندی- دانش- مهارت- خلقيات- خانواده- دانشگاه- برنامه درسی رسمي و فعالیتهای فوق برنامه

مقدمه

همترین دغدغه عصر حاضر مقاله آموزش و تربیت شهروندانی موثر و فعال در عرصه‌های مختلف زندگی است و با توجه به اینکه مفهوم و ماهیت شهروندی دارای ابعاد متفاوت (سياسي، اقتصادي، اجتماعي، مدنی و فرهنگي) می‌باشد، نهادها و موسسات متعدد هر یك به نوعی در تلاشند تا در تربیت شهروند مورد نیاز خود، به ايفای نقش پردازنند. هرچند از میان اين نهادهاي مختلف به نظر مى‌رسد که دونهاد آموزش و پرورش و به خصوص آموزش عالي و نيز خانواده با بهره گيری از تعامی امکانات و پتانسیلهای خود در صدد تحقق بخشیدن به آرمان تربیت شهروند مطلوب هستند، اما متأسفانه در عمل، شاهد کارآيی نسبی و حتی شکست آنها در اين خصوص هستيم. گواه اين ادعا نيز مى‌تواند هنجارشکنی‌ها و ارزش‌ستيزی‌های نمود یافته در نسل نوجوان و جوان و بالاخص بخش عظیمي از فارغ التحصیلان آموزش عالي باشد که در رویارویی با مسائل و مشکلات زندگی قادر به شناسایي و انجام مسئولیتهای خویش نبوده و طریق عصیان یا بسی تفاوتی را می‌یمایند.

همچنین نتایج پژوهشی محققین متعددی این وضعیت را تایید می‌کنند، به عنوان مثال: "پافته‌های پژوهشی لطف آبادی (۱۳۸۳) در زمینه سلامت روانی و میزان ناهنجاری‌های روانی در بین نوجوانان و جوانان ۱۴-۲۹ ساله (که همگی در ارتباط مستقیم با ویژگی‌های شهروندی هستند) حاکی از آن است که درجه‌ات از تعارض با والدین، روحیه سرکشی، تعامل به خلافکاری و کیفوری طلبی یا مخاطره پذیری در برابر اعتیاد در بین نوجوانان و جوانان دیده می‌شود. بر این اساس بازنگری در برنامه‌های تربیتی مراکز آموزشی وبالاخص خانواده‌ها در خصوص تربیت شهروندی یک ضرورت اجتناب ناپذیر می‌باشد."

در این میان خانواده‌ها از یک طرف، مراکز آموزشی را مسئول تعلیم و تربیت فرزندان دانسته و به اعتقاد "ایلیچ" انتظار تربیت تمام و کمال فرزندانشان را از این مراکز (چنین انتظاری از مراکز آموزش عالی به مرتب بیشتر است) دارند (بهنام، ۱۳۸۱) و از طرف دیگر اساتید و معلمان را همچون دشمنانی تلقی می‌کنند که فرزندانشان را از زیر سلطه آنها رهانیده و از طریق آشنا ساختن

- ۱۰-فتحی واجارگاه، کوروش و طلعت دیبا واجاری (۱۳۸۱). *تربیت شهروندی*. تهران: فاخر، اول.
- ۱۱-لطف آبادی، حسین (۱۳۸۵). آموزش شهروندی ملی و جهانی همراه با تحکیم هویت و نظام ارزشی دانش آموزان. *فصلنامه نوآوری های آموزشی*. شماره ۱۷. سال ۵
- ۱۲-مرتضوی، سعید (۱۳۸۳). ارتباط دانشگاه/صنعت: ضرورت گریز ناپذیر. *مطالعات روانشناسی* ۹
- ۱۳-میر لوحی، حسین (۱۳۷۸). هفت انتقاد به تعلیم و تربیت جدید: تطبیق آموزش و پرورش ایران با دیدگاه ژاک مارتین. *فصلنامه علمی - پژوهشی تعلیم و تربیت سال ۱۵ شماره ۲*
- ۱۴-هارت، راجر، ای (۱۳۸۰). مشارکت کودکان و نوجوانان از پذیرش صوری تا شهروندی واقعی. *ترجمه: فریده طاهری*. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی. اول
- ۱۵-یمنی دوزی سرخابی، محمد و بهادری حصیری، مریم (۱۳۸۷). مقایسه برخی از عوامل موثر بر کیفیت آموزش دوره‌های کارشناسی ارشد در دانشگاه‌های شهید بهشتی و صنعتی شریف. *مجله آموزش عالی در ایران*، سال اول. شماره اول
- 16- Bechely, Lois N.Andre, Bernstein, stuart (1991). Building parent Leadership in Curriculum Reform Through School/ University Collaboration. *Paper presented at the Annual meeting of the American Educational Research Association* (sandiego, Ca, April 13-17)
- 17- Collado, Mariangeles dela and Lopez AtxuRRA, Rafael (2006).Democratic Citizenship in Textbook in Spanish.Primary Curriculum. *Journal of Curriculum Studies*. 38(2)
- 18- Davies, L. (2006). Global Citizenship.Abstraction or Framework.For Action? *Educational Review*. 58(1).
- 19- Fernando Reimers (2006). Citizenship,Identity and education: Examining the Public purposes of schools in an age of Globalization. *Prospects*. 36(3)
- 20- Kaplan, A. (2000).Teacher and Students: Designing a Democratic Relationship. *Journal of Curriculum Studies*. 32(3)
- 21- Maital.sharone.l.Gabriel.yael (1996). How Does the Parent- Preschool partnership Work? *Paper presented at the head start national research conference* (3rd,Washington, D.C. jun 20- 23)
- 22- Podsakoff, p.m, Mackenzie,S,B, Paine,J and Bachrach, D.G. (2000). Organizational Literature and suggestion for Future research. *Journal of Management*. 26(3)
- 23- Rainer,J.and Guyton, E.(1999). Democratic Practices in Teacher Education and the Elelmentary Classroom. *Teaching and Teacher Education*.15(1)
- 24- Rego Armenio(2003). Citizenship behaviors of University Teachers. *Higher Education and SAGE Publication*. 4(1)
- 25- Rudnitsik, Rose.A. (1992). Through the Eyes of the Beholder:Breaking

های خانواده، دانشجو، دانشگاه

تلوزیونی و رادیویی یا
سای ارزشمندی در زمینه

تهران: انجمن اولیاء و

شهروندی و بررسی سیر
نوآوری‌های آموزشی

موعده مقالات). مترجم آدبه

یکر تطبیقی به دلالت‌های
ت گرا و تفاهی. *فصلنامه*
۷۱

عمل و فوق برنامه(چکیده
رسانه تخصصی. اول
بوزش شهروندی. اصفهان.

تربیت نوجوانان. تهران:

کنی. *مطالعات روانشناسی و*

ان: کویر. اول